

Nr 848

Av herr Nilsson i Bästekille m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 78, angående organisationen av statens lantbrukskemiska laboratorium, m. m.

(Lika lydande med motion nr 695 i Första kammaren)

I proposition nr 78 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att godkänna riktlinjer för den statliga lantbrukskemiska verksamhetens organisation. Till grund för förslaget ligger bl. a. det vid 1956 års riksdag fattade principbeslutet, att statens lantbrukskemiska kontrollanstalt i Stockholm och lantbrukshögskolans kemiska analyslaboratorium skall omorganiseras och sammanföras till en till Ultuna förlagd institution, benämnd statens lantbrukskemiska laboratorium (SLL).

Det nu framlagda förslaget till framtida organisation av ifrågavarande verksamhet har byggts upp med utgångspunkt från den för lantbrukshögskolans fältförsöksverksamhet gällande distriktsindelningen. Detta synes oss ändamålsenligt och torde vara en förutsättning för den decentralisering av försöksverksamhetens analyser, som förordas i propositionen. Försöksdistriktet föreslås alltså utgöra de geografiska upptagningsområdena för lantbrukskemiska analysuppdrag, varvid den huvudstation för verksamheten, som erfordras inom varje annat distrikt än SLL:s eget, avses i princip böra organiseras som en filial till SLL. Inom västra distriktet förordas dock att analysuppdragen kan hänskjutas till den lokala lantbrukskemiska stationen i Skara efter överenskommelse mellan staten och stationens huvudman, som är länets hushållningssällskap. För norra distriktet föreslås, att en filial till SLL skall upprättas i Röbbäcksdalen. Beträffande södra distriktet skall enligt propositionen SLL:s filial förläggas till Alnarp. Det anförs emellertid att den närmare planeringen av denna filial bör ske först efter en detaljutredning av föreliggande samordningsmöjligheter med redan befintliga analysställen inom distriktet. Detta torde innebära, att ställningstagandet till verksamhetens definitiva ordnande i detta distrikt skjutes ytterligare på framtiden. De utredningar som gjorts och de olika förslag, som under senaste decennium väckts rörande berörda verksamhets ordnande, har otvivelaktigt hämmat dennas vidare utbyggnad och stabilisering. Ovissheten rörande de kommande statliga insatserna på området har exempelvis avhållit hushållningssällskapen från att vidtaga de organisatoriska föränd-

ringar och rationaliseringar, som utvecklingen påkallat. Anförda omständigheter gör det angeläget att nu också för södra försöksdistriktets del något mera preciserade riktlinjer för den lantbrukskemiska verksamhetens ordnande snarast fastställas.

Det torde stå klart att de nya institutionerna inom lantbrukshögskolans till Alnarp förlagda trädgårdssektion ävensom försöksdistriktet i övrigt kommer att få ett betydande behov av resurser för kemisk analys. Det synes därför ändamålsenligt att en filial till SLL inrättas i Alnarp. Att med tillgång till redan befintliga analysresurser inom distriktet, och främst då den kemiska stationen i Kristianstad, bygga ut ifrågavarande alnarpsfilial till ett laboratorium för det totala behovet av rutinanalyser inom distriktet torde däremot ej vara påkallat. Något sådant synes ej heller förutsättas i propositionen. Som framgår av de vid denna fogade bilagorna är kristianstadsstationen det ojämförligt största av de nu befintliga analysställena. Antalet analyserade prov där är således lika stort som det sammanlagda antalet analyser, utförda vid statens lantbrukskemiska kontrollanstalt, vid lantbrukshögskolans analyslaboratorium och vid samtliga lokala lantbrukskemiska stationer. Det synes därför föreliggande vägande skäl för att organisationen i södra distriktet ordnas efter samma princip som i propositionen föreslagits komma i fråga för västra distriktet, det vill säga att viss analysverksamhet hänskjutes till den kemiska stationen i Kristianstad efter överenskommelse mellan staten och stationens huvudman, hushållningssällskapet. Vi utgår härvid ifrån att den verksamhet, som nu bedrivs av den kemiska stationen på Gotland kommer — på grund av de speciella förhållandena för länets del — att fortsätta antingen på nuvarande sätt med sällskapet som huvudman eller i någon form av samverkan med kristianstadsstationen. Vi utgår vidare ifrån att överläggningar mellan huvudmännen för den kemiska stationen i Jönköping och kristianstadsstationen om lämplig form för samverkan tages upp.

Vi vill i detta sammanhang slutligen understryka — vilket för övrigt påpekats i propositionen — att det i varje fall på kort sikt blir billigare att utnyttja befintliga analysresurser, även om dessa inte är idealiskt lokaliserade, än att bygga upp nya resurser.

För södra försöksdistriktets del talar berörda förhållanden klart för att huvudparten av denna verksamhet alltjämt förlägges till kristianstadsstationen. Vi finner därför, att den fortsatta planeringen för verksamheten i distriktet bör ske med denna utgångspunkt.

Med stöd av det ovan anförda föreslår vi,

att riksdagen vid behandlingen av proposition nr 78 angående organisationen av statens lantbrukskemiska laboratorium m. m. måtte uttala

att vid den definitiva planeringen för den lantbrukskemiska analysverksamhetens ordnande inom det södra för-

söksdistriktet utnyttjandet av de där befintliga resurserna — och då i första hand den lokala lantbrukskemiska stationen i Kristianstad — beaktas, samt

att det må ankomma på Kungl. Maj:t att besluta om överenskommelse härvidlag mellan SLL och huvudmannen.

Stockholm den 3 april 1964

Jöns Nilsson

i Båstekille

Gösta Darlin

Per Svensson

i Stenkyrka

Einar Larsson

i Borrby

Arvid Nilsson

i Lönsboda

Nr 849

Av herr Anderson i Sundsvall m. fl., i anledning av Kungl., Maj:ts proposition nr 85, angående åldringsvårdsfrågor m. m.

(Lika lydande med motion nr 697 i Första kammaren)

I proposition nr 85 framlägges förslag i syfte att förstärka åldringsvårdens och långtidssjukvårdens resurser. I propositionen, som bygger på socialpolitiska kommitténs betänkande i ämnet, föreslås bl. a. att staten genom härför avsedd långivning skall underlätta för vederbörande sjukvårdshuvudmän att påskynda utbyggnaden av långtidssjukvården samt genom ett särskilt stimulansbidrag underlätta en snabbare utbyggnad av hemhjälp. Vidare föreslås åtgärder för att skapa bättre bostadsförhållanden åt åldringar genom en utvidgning av bostadsförbättringslånen.

Vad gäller de nya lånen för utbyggnad av långtidssjukvården föreslår departementschefen att en av förutsättningarna för rätt till ifrågavarande lån skall vara att vårdenheten antingen skall uppföras som fristående byggnad eller — då det är fråga om upprustning eller utbyggnad — vara befintlig inom en för denna vård uppförd separat byggnad. Lånen skall enligt propositionen således inte kunna komma i fråga för inrättande eller upprustning av avdelning för långtidssjukvård vid befintliga eller planerade lasarett, därest sådan avdelning ligger byggnadsmässigt ansluten till lasarettbyggnaden i övrigt. Däremot skall den omständigheten att vårdhemmet för långtidssjuka och ett intilliggande lasarett eller annat sjukhem har samma organisatoriska ledning eller styrelse inte utgöra hinder för statligt lån.